

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-480, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. február 1.

bb. 1. tudósaink munkái idegen nyelveken

ims/gk/sr/1L/cz

1968. február 1.

az akadémiai kiadó idei első negyedévi tervében immár hagyományosan jelentős helyet foglal el a magyar tudomány eredményeinek a külföld számára történő publikációja. a legnagyobb vállalkozás az a mintegy 70 éves angol nyelvű kötet, amely erdei ferenc akadémikus főszerkesztésében a hazánkra vonatkozó ismeretek valóságos enciklopédiáját nyújtja. 49 tanulmány a legfrisebb adatok alapján áttekintést ad ugyyszólván a teljes magyar életről. a kiadó a kötetet, amelynek előreláthatóan magyar változatát is megjelentetik - az oxford-londoni pergamon press-szel közös vállalkozásban készíti.

az angol nyelvű kiadványok között szerepel fenyves ervin és halman ottó „magsugármérések fizikai alapjai”, hedvig péter és zentai györgy „kémiai szerkezetek és reakciók vizsgálata mikrohulámokkal”, ábrahám ambrus „a gerincesek szívének és véredényeinek beldegzése”, továbbá meznerics iván „bankügyletek a szocialista gazdálkodásban, különös tekintettel a keleti-nyugati kereskedelemre”, című könyve.

sik endre „fekete afrika történeté-„nek első kötete immár negyedik, a második kötet pedig második francia nyelvű kiadását éri meg. ugyancsak francia nyelvű könyv alexits györgy és fenyő istván „matematika vegyészek számára”, című munkája.

német nyelven adják ki dévényi tibor és gergely jános könyvét az aminosavak, peptidek és fehérjék vizsgálatának analitikus módszereiről, kemenes ernő - manninger gusztáv adolf munkáját a lucerna termesztéséről és védelméről, magyar és német nyelven magyarország éghajlati atlaszának második részét.

két kötetben, lengyel nyelven jelenik meg szántó tibor könyve, amely „a betű”, címmel áttekintést ad a betűtörténetről és a korszerű betűművészetéről./mti/

.-

- 1 -

bb. 2. új zsebkönyvtárat nyit a „Jeruzsálem hercegnője,,

i tf/gk/sr/gy/La

1968. február 1.

most szállítják a boltokba Örkény István „Jeruzsálem hercegnője,, című elbeszélés-kötetének ugynevezett paperback kiadását, amely az első kötete a magvető és a szépirodalmi kiadó közös gondozásában induló új zsebkönyvtársorozatnak. külsőre ebben a sorozatban hosszukás formájú - az európa-zsebkönyvekhez hasonló méretű - lakkozott kartonborítású könyvek jelennek meg, tartalomra pedig: a magyar irodalom utóbbi néhány éves termésének legjáva. a szépirodalmon kívül alkalmanként bekerülnek a sorozatba nagyobb érdeklődésre számot tartó, alkalmasint közvéleményt-formáló izgalmas, történelmi-tudományos esszék is. havonta egy magvető-szépirodalmi zsebkönyvtár-kiadvány kerül az olvasókhöz, minden hónapban váltakozik az újdonságokat gondozó kiadó.

1968-ban - a már említett Örkény-könyv után - a februári kiadvány ottlik Géza „iskola a náción,, című regénye, majd így alakul a sorrend: Gyurkó Lászlótól a „Lenin október,, /történelmi esszé/, Szabó Magdától a „mondják meg zsófikának,, /regény/, Moldova Györgytől a „gázlámpák alatt,, /novellák/, Berkesi Andrásról a „husz évesek,, /regény/, Palotai Boristól „a férfi,, /regény/, Sánta Ferencről „az áruló,, /regény/, Galambos Lajostól a „zsilipek,, /regény/, Thurzó Gábertől „a szent,, /regény/ és végül Nemeskürty István tollából az „ez történt Mohács után,, című történelmi riport./mti/

..

bb. 3. a községek kétharmadában újjáválasztották a népfrent-bizottságokat - százezer a gyűléseken - sok közérdekű javaslat a felszólalásokban

i di/hné/sr/gy/cz

1968. február 1.

Január végéig a községeknek mintegy kétharmadában, körülbelül kétezer helyen választották újjá a népfrent-bizottságokat. a különböző országrészek közül Heves megye volt a legfrissebb: itt már mindenütt megtartották a falusi választási gyűléseket - tájékoztatták a hazafias népfrent országos tanácsánál az mti munkatársát. elmondták, hogy a hazafias népfrent 4. kongresszusát megelőző nagyszabású eseménysorozat ugyszólván mindenütt jól betöltötte hivatását. a január közepé óta eltelt időszak előzetes mérlegének tanúsága szerint már eddig is százezrek vettek részt a mozgalom négyéves számvetésén és segítették szavazataikkal, valamint felszólalásaikkal a helyi irányító testületek megújítását, valamint a soronkövetkező feladatok programjának kialakítását.

/folyt. köv./

- 2 -

bb. 3. / a községek kétharmadában... 1. folyt./ gy

jól példázza a lakosság érdeklődését, hogy Zala megyében több mint ezren mondták el gondolataikat, fogalmazták meg javaslataikat az első 150 választási gyűlésen.

az eseménysorozat szervezői általában sikerrel teljesítették azt a célt, hogy a demonstrációk résztvevőinek száma többszöröse legyen az újjáalakuló bizottságok tagjainak. sokhelyütt azonban az átlagosnál is jobb eredmény született. egyebek között így történt ez a Szabolcs-Szatmár megyei nagykállón, ahol 350-en, vagy a Heves megyei Füzesabonyban és a kis lélekszámú Rózsaszentmártonban, ahol 320-an, illetve 280-an tettek eleget a népfrent meghívásának. az is örvendetes tapasztalata az elmúlt napoknak, hogy a lakosság képviselői nagy körültekintéssel mérlegelték és határozták el: kik foglaljanak helyet a mozgalom helyi irányító testületeiben. megkivánták, hogy a falu társadalmának minden rétege mandátumot kapjon a bizottságban. Biharkeresztesen például ezért indítványozták, hogy a határállomás vasutasainak, illetve a község egészségügyi dolgozóinak szószólóját is vegyék fel a jelöltlistára.

a felszólalók ezzel egyidejűleg sok közérdekű javaslatot is előterjesztettek a gyűléseken. elmondták, hogy a következő esztendőkből mit várnak a népfrenttől, de kitértek a helyi fejlesztési tervekre, valamint gondokra is. szép számmal akadtak olyanok, akik a lakosság segítőkészségének még átgondoltabb, még gyümölcsözőbb kiaknázását szorgalmazták. az újjáválasztott bizottságok máris hozzákezdtek az elhangzott észrevételek, megjegyzések feldolgozásához és többhelyütt, így például Heves megyében azt tervezik, hogy a járási választói gyűlések referátumában már választ adnak a kérdésekre, indítványokra, végül az is kiderül a hazafias népfrent országos tanácsához eljuttatott gyorsjelentésekből, hogy szép emberi mozzanatokban is bővelkedett a népfrent 4. kongresszusát előkészítő eseménysorozat. a hajdu megyei Szentpéterszegen például, ahol nincs állandó orvos, a választási gyűlésen részt vett dr. Schnitzler József Kossuth-díjas főorvos, a környék országgyűlési képviselője is. politikusként, közéleti személyiségként hívták meg, de orvosi tudására is szükség lett, amikor a helyszínre érkezett. az egyik családban váratlanul megbetegedett a kisgyerek. az aggó édesanya kérésére a vendég vizsgálta meg az apróságot, s látta el tanácsokkal a szülőket./mti/

..

- 3 -

bb. 5. elősegítik a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végző hallgatók munkabábelépését

i vt/hné/sr/il/cz

1968. február 1.

utasítás jelent meg, amelynek értelmében a felsőoktatási intézményekben végző hallgatók oklevelük megszerzése után képesítésüknek és a népgazdaság érdekeinek megfelelően pályázat útján léphetnek munkába. az utasítás hatálya - a katonai felsőoktatási intézmények, a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola és a képzőművészeti főiskola művésztagozatai, továbbá a színház- és filmművészeti főiskola kivételével - valamennyi felsőoktatási intézményre kiterjed. az egészségügyi és az agrár-felsőoktatási, valamint a pedagógusképző intézményekben végzők munkába állításának sajátos rendjét - az általános alapelvek figyelembevételével - az illetékes miniszterek a közeljövőben külön is szabályozzák.

a rendelkezés értelmében a vállalatok kezdő szakemberekre vonatkozó igényüket pályázati felhívás formájában minden év március 31-ig nyújtják be a felsőoktatási intézményekhez. a pályázati felhívásnak tartalmaznia kell: a munkahely megnevezését és pontos címét; a munkakör megjelölését; a fontosabb munkaköri feladatok felsorolását; a munkakörre megállapított bértétel alsó és felső határát forintban; a vállalat által biztosítható szociális juttatásokat; a munkabábelépés időpontját; a munkahely különleges igényét.

a vállalatok pályázati felhívásait a felsőoktatási intézményekben nyilvánosan közzéteszik. pályázatot az a hallgató nyújthat be, aki a felsőoktatási intézmény utolsó tanulmányi félévére beiratkozott és nem áll társadalmi tanulmányi ösztöndíjas jogviszonyban. pályázni egyidejűleg több állásra is lehet. a pályázatokat a munkahelyet hirdető vállalat vezetőjéhez címezve, a felsőoktatási intézmény vezetőjénél kell benyújtani. ha a pályázatot hirdető vállalat az elbíráláshoz igényli, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megbizottja a pályázókkal a felsőoktatási intézményben a közvetlen kapcsolatot felvehesse. ehhez a felsőoktatási intézmény köteles a vállalatnak segítséget nyújtani.

a vállalat a felsőoktatási intézmények által megküldött pályázatok elbírálásával kapcsolatos döntéséről 21 napon belül értesíti a pályázókat és a felsőoktatási intézmény vezetőjét.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 5./ elősegítik ... folyt/ il

a művelődésügyi miniszter évenként - első alkalommal az 1967 - 1968-as tanévben - a minisztériumoknak és más országos hatáskörű szervezeteknek a vállalatok megfelelő további tájékoztatására, hivatalos lapjaikban való közzétételre a végzők számáról szakok szerinti csoportosításban készült összeállítást küld./mti/

-. -

bb. 4. 1200 hektár nyárfaerdő a balaton lápvidéken

vid tf/gk/ká/il/la

1968. február 1.

évek óta szépítik a balaton-vidék természeti képét. rendbehozták a többi között a balatonudvari-balatonakali környékén levő erodált sziklás területet, az akali kísérleti telepen gyümölcsfákat honosítottak meg, a kietlen legelőkön több kilométer hosszúságú fasort telepítettek. badacsonyan az utolsó kőbánya nagyrobbantásainak „sebhelyeit”, tüntetik el fákkal, cserjékkel és kuszó növényekkel. a hegytetőn parkerdő lesz, s őshonos fajtákat telepítenek az akácfák helyére. a balaton nyugati partvidékét övező lapterületen 80 hektáron ültettek magas cellulóz tartalmú olasz nyárfákat. az eddig terméketlen lapon - a mezőgazdasági kultúrákon kívül - 1975-ig 1200 hektár nyárfaerdőt telepítenek /mti/

-. -

bb.7. „tengerszem”, a hortobágy szélén

a vid szf/sk/ká/il/la

1968. február 1.

nagyhegyes, hortobágy széli kisközség határában hét esztendővel ezelőtt lángra lobbant az olajkutatás közben feltört nagy mennyiségű, kalóriában gazdag gáz. az óriás lángoszlop napokig világított és ásta, mélyítette kráterét. valóságos kis tó keletkezett a robbanás helyén. átmérője csaknem 200 méter, a benne lévő víz mélysége hat-hét méter. a tiszántúli vízügyi igazgatóság kutatói megvizsgálták a kráter vízminőségét, s haltenyésztésre alkalmasnak találták. a kráter-tavat most betelepítik hallal, s a tervek szerint vikendházakat, horgásztanyákat építenek köréje. a debreceni horgászok rövidesen birtokba veszik a kis „tengerszemet.../mti/

-. -

- 5 -

bb. 6. harmincezer helyett 47 000 lakást épít öt év alatt a szövetkezeti ipar

i sz/tr/ie/il/La

1968. február 1.

a szövetkezeti ipar eredetileg úgy tervezte, hogy a harmadik ötéves tervidőszak alatt 30 000 lakást épít, kiegészítve az állami nagyipar tevékenységét. ezt a számot később 35 000-re emelték. az utóbbi két év alatt azonban már 17 700 lakást építettek, s ebből tavaly 9 200-at. így tehát máris megközelítik az évi 10 000-es számot. az okisz vezetőinek számításai szerint öt év alatt 30 000 helyett várhatóan 47 000 lakást építhetnek fel a ktsz-ek, a korábban tervezett 20 000 helyett 25 000-et többszintes társasházban.

a szövetkezeti ipar e cél eléréséért különböző új megoldásokkal próbálkozik. a középblokkos építési módszer ígérkezik a legcélszerűbbnek, de nagyteljesítményű középblokk-gyártó üzem nem áll rendelkezésükre; salgótarjánban működik ugyan a meddőhányó anyagának feldolgozására épült blokküzem, könnyen összerakható hullámblokkok gyártását is megkezdték, de ez az anyag csupán évi 150 ház építéséhez elegendő. külföldön találtak olyan telepíthető, tehát az építkezés színhelyén rövid idő alatt felállítható blokkgyártó üzemet, amely a leginkább megfelel a szövetkezeti ipar méreteinek, kapacitásának. most vizsgálják, hogyan tudják importjához a pénzügyi fedezetet előteremteni, hogy ennek segítségével is tovább gyorsíthassák a lakásépítkezéseket.

a ktsz-ek számára várhatóan előnyösen érezteti hatását az a rendelkezés, amely szerint az építőipari szövetkezetek ezután értékhatarra való tekintet nélkül vállalhatnak munkát területükön, ha ehhez megvan a felkészültségük. másrészt az építőipari normatívák is az eddiginél előnyösebbé teszik a szövetkezetek számára a társasházak kivitelezését./mti/

fr

..

- 6 -

bb. 8. ori-mérleg: 1 100 rendezvény, 800 000 néző - budapestre jön ella fitzgerald, gilbert bécaud

i pr/hné/sr/gy/cz

1968. január 1.

összeállították az elmúlt év statisztikai krónikáját az országos rendező irodánál. az adatokból kitűnik, hogy az 1967-ben több mint 1 100 alkalommal szervezett műsoros estet az országban, s a rendezvények nézőszáma jócskán meghaladta a 800 000-ret. műsoraikban zömmel a könnyűmuza kapott pódiumot: tánczenei és magyarnóta-estjéiken számtalanszor volt kint a „minden jegy elkel”, tábla. az elmúlt évben több ismert világnagyságot is elhoztak a magyar közönségnek, köztük marcel marceau-t, juliette greco-t, s néhány angol beat-együttest.

nem nélkülözik az idei tervek sem az érdeklődést kiváltó neveket, sikeres előadóművészeket. az év első néhány hónapjában például élvonalbeli szólistákkal, zenekarokkal turnéztatják szerte az országban két nagy tánczenei összállításukat a „ritmus 68”-at és a „sláger nb 1”-et. hétfőnként az omega-együttes részvételével rendeznek „beat-klubot”, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken a zorán-együttes lép fel vidéki hangversenyeken.

neves külföldi vendégeik sorát a dzsessz-történet élő klasszikusa, a néger spirituálék utólréhetetlen előadója ella fitzgerald nyitja meg. a művésznő egy alkalommal, február 29-én lép közönség elé budapestben az erkel-színházban. márciusi „csemegeként” bill ramsay-t szerződtették, aki négy hangversenyen mutatkozik be a magyar közönségnek. áprilisban, 21-én, 22-én és 23-án a hazánkban is népszerű francia sanzonénekes gilbert bécaud vendégszerepel az erkel színházban. május közepétől június elejéig csaknem háromhetes turnét bonyolít le magyarországon a nashville angol beat-együttes./mti/

fr

..

- 7 -

bb. 9. tizenegy év, a borotvás támadónak - a Legfelsőbb bíróság
ítélete

i bc/hné/sr/gy/cz

1968. február 1.

a Legfelsőbb bíróság fellebbezés folytán tárgyalta
patonyi béla, 50 éves, többszörösen büntetett előéletű
lakatos bűnügyét.

patonyi a bűncselekményt megelőzően hosszabb ideje
nem dolgozott, bejelentett lakása sem volt. italozó é-
letmódot folytatott, s ehhez nagyrészt kölcsönökből
szerzett pénzt. tartozását határidőre nem tudta megfizet-
ni, ezért a kölcsönadók többször megfenyegették, hogy
feljelentik. patonyi megismerkedett egy csepeli segédmun-
kással is. művezetőnek adta ki magát, s megígérte neki,
hogy lényegesen magasabb munkabérrel elhelyezi a csepeli
papírgyárban. többször járt új ismerőse otthonában is,
s ajánlatot tett neki, hogy a saját - egyébként nem léte-
ző - lakását elcseréli vele. anyagi viszonyairól is ér-
deklődött, s bár nem kapott konkrét felvilágosítást, meg-
jegyzéseiből arra következtetett, hogy mintegy ötezer fo-
rint készpénzzel rendelkezik. múlt év július 27-én ismét
nálja járt, s közölte, hogy az áthelyezése megoldódott,
majd újból a lakáscserére terelte a szót. miközben tüze-
tesen megnézte a lakást, a falon függő képről érdeklődött
patonyi, majd zsebéből előrántotta borotváját, kinyitotta,
s átvágta a mellette álló házigazda nyakát. az nem vesz-
tette el eszméletét, dulakodott vele, s közben sikerült a
borotvát elvennie, majd a lakásból kimenekülnie. segítség-
kiáltására patonyi megijedt, elfutott, de rövidesen elfog-
ták. a sértett életét a gyors orvosi beavatkozás megmentet-
te.

a Legfelsőbb bíróság helybenhagyta az első fokon el-
járt fővárosi bíróság ítéletét, amellyel patonyi bélát nye-
reségvágyból elkövetett emberölés kísérletéért 11 évi sza-
badságvesztésre ítélte./mti/

..

- 8 -

bb. 10. hibás gyorsmérleg, rosszul értelmezett költségcsök-
kentés - kereskedelemben végzett vizsgálatok tapaszta-
latai

i hi/gg/sr/gy/cz

1968. február 1.

a vásárlók érdekvédelmét szem előtt tartva, az illetékes
fővárosi szervek - köztük az állami kereskedelmi felügyelet,
a fővárosi népi ellenőrzési bizottság, és a fővárosi tanács
kereskedelmi állandó bizottsága széleskörű vizsgálatot foly-
tatott a budapesti kiskereskedelmi és vendéglátó vállalatok
egységeiben, s a tapasztalatokat összegezve a kereskedelmi
osztály körlevélben hívta fel az érdekelt vállalatok figyel-
mét az észlelt hiányosságok haladéktalan kiküszöbölésére.

megállapították az ellenőrzésnél, hogy a bolti dolgozók
egy része nem ismeri, vagy nem alkalmazza megfelelően a vá-
sárlók érdekvédelmét szolgáló felsőbb szintű rendelkezéseket.
ennek részben az az oka, hogy a vállalati központok szétkül-
ték ugyan a bolti hálózatba a kereskedelmi általános üzletsza-
bályzat, s a vállalati utasítások egy-egy példányát, arról a-
zonban már nem gondoskodtak, hogy azok lényegét a bolti dol-
gozók megismerjék, s aszerint végezzék munkájukat. a vizsgála-
tot végző szervek kifogásolják azt, hogy a kereskedelmi te-
vékenység általános követelményeit tartalmazó szabályzatok az
üzletek egy részében már nem is találhatóak meg, sokhelyütt a
jelentősebb intézkedésekről csak a boltvezetők tudnak.

több boltban találtak hibás gyorsmérleget, továbbá hite-
lesítetlen, vagy lejárt hitelesítésű súlyokat.

az élelmiszerkereskedelemben a mérőeszközök és kisebb fel-
szerelési tárgyak rendelkezésre állnak ugyan, de karban-
tartásuk, vagy pótlásuk késedelmesen történik, s ez lassít-
ja a kiszolgálást. helytelenítik az illetékesek azt is, hogy
több vállalat - rosszul értelmezett költségcsökkentés címén
- nem újította meg az üzleti felszerelés folyamatos karban-
tartására korábban kötött szerződését, s a hibás berende-
zések nehezítik a munkát.

mindezek alapján a fővárosi tanács kereskedelmi osztá-
lya nyomatékosan felhívta a kereskedelmi és vendéglátó vál-
latok figyelmét: a vásárlók érdekét szolgáló rendelkezések
végrehajtása változatlanul fontos feladatuk, s kötelességük
a vizsgálat során feltárt hiányosságok sürgős kiküszöbölése.
/mti/

..

- 9 -

bb 11. a könnyűipar százévesei

i sz/tr szb 1e

1968. február 1.

az idén két könnyűipari vállalat készül alapításának századik évfordulójára. a jubilálók: az athenaeum nyomda és a gyapjmosó és szövőgyár.

a mai athenaeum nyomda őse, az athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat 1868-ban alakult. az alapításáról szóló szerződés aláírói között a kor híres pénzemberei és kiadói kívül jókai mór és kemény zsigmond is szerepel. az 1890-es években már szűknek, elavultnak bizonyult a ferenciek terén levő épület; a vállalat 1898-ban költözött mai telephelyére.

az rt. nyomdaüzeme a legnagyobb és legkorszerűbb volt a fővárosban. a századforduló után rövidesen megindult az athenaeum-ban az első mélynyomó rotációs gép, majd bevezették az offset eljárást is. az rt kiadói tevékenységével igyekezett szolgálni a magyar irodalom és könyvkiadás fejlődését.

az 1945 januárjában felszabadult nyomdában a minden áldozatot vállaló dolgozók, szovjet katonák segítségével indították el az üzemet. 1948 április 2-án a nyomda körüli tulajdonjogi viszály megszűnt, - a nagymultu athenaeum rt-ből állami vállalat lett. az újjáépítést a nyomda nagyarányu fejlesztése követte, a vállalat korszerű könyv-, folyóirat- és napilapkészítő üzemmé vált.

századik születésnapjára készül az ország legrégebbi és legnagyobb kártolt szövet-gyára, a gyapjmosó- és szövőgyár, amely 1868-március 1-én alakult első magyar gyapjmosó és bizományi részvénytársaság címen. az 1870-es évek végén 300 munkást foglalkoztatott, s már külföld részére is végzett bérmosást. 1920 után berendezkedett fonalgyártásra és szövésre is, ekkor vált finomposztógyárrá.

a felszabadulás utáni első tíz évben elsősorban a szociális létesítmények fejlesztésére, megfelelő, biztonságos munkakörülmények kialakítására fordítottak gondot. nagyarányu műszaki fejlesztése a második ötéves terv időszakában kezdődött. sokmillió forintnyi beruházás, számos új gép szolgálja a gyár megfiatalítását. a gyapjmosó a hozzá csatolt budakalászi, pomázi és váci teleppel együtt csaknem háromezer embert foglalkoztat és évente mintegy ötmillió négyzetméter gyapjuszövetet bocsát ki. termékeinek több mint egyharmada exportra készül. gyártmányainak kiváló minőségét jellemzi, hogy a hoechst cég engedélyezte a világmárkát jelentő trevira tikeit használatát a gyapjmosó policeltex gyártmányaihoz. az élüzem címet 27-szer elnyert, a könnyűipari miniszter, továbbá a minisztertanács és a szot vándorzászlójával, valamint a párt kongresszusi zászlójával kitüntetett gyapjmosó fennállásának századik évében az új termékek egész sorát bocsátja ki./mti/

.-

8.38/szb

-10-

93 f

bb 12. árpád unokájáról kapta nevét fajszi község

vid tf/gk szb ká

1968. február 1.

a bács-kiskun megyei néprajzkutató-honismereti kör tagjai sorra járják a vidék legrégebbi településeit, feldolgozzák azok történetét, néphagyományait. a monográfia-sorozatban már megjelent a homokmégy, foktő és szakmár községekről szóló kiadvány s a legújabb, a „fajszi honismereti értesítő”, most hagyta el a nyomdát. fajszi községről egész sor érdekességet közöl ez a kiadvány, a többi között azt, hogy elnevezésében árpád fejedelem unokájának, fajszi-nak a nevét őrzi. annak idején ugyanis az árpád-nemzetség telepedett erre a területre. /mti/

.-

bb 13. geofizikusok a bauxitkutatásban

a vid-szf/sk szb ká

1968. február 1.

a bauxitkutató geológusok, - akik az ércben gazdag vidékeken további felderítéseken dolgoznak, - új kollégákat kaptak a geofizikusok személyében. a vizsgálati lehetőségeket ugyanis radioizotópos kísérleti módszerrel, bővítették, ennek lebonyolítása azonban már a geofizikusokra tartozik. a geofizikusok radioaktív anyagot tartalmazó szondát bocsátanak le a mélybe. a szonda állandó sugárzással aktívra teszi környezetét. a rétegek „válaszából”, különböző mérésekkel következtetéseket vonhatnak le a bauxit minőségére és egyéb tulajdonságaira. bár a minőséget laboratóriumi vegyelemzéssel pontosan meg lehet határozni, mégsem tekintik feleslegesnek az új eljárást, mert sokkal gyorsabb és már a felderítés helyén megfelelő tájékoztatást ad.

nyirádon összenasonlitással „vizsgáltatták”, a geofizikai módszert, egyidőben mérték szondával és analitikai vizsgálattal a felszínre hozott mintákat. az eredmény igazolta a szakembereket, akik a kedvező tapasztalatok alapján több helyen alkalmazzák majd az izotópos kutatási módszert. /mti/

.-

8.50/szb

-11-

93 f

bb 14. szovjet-magyar tervezési együttműködés az alsózsolcai házgyár termékeinek beépítésére

a vid szf/sk-ju ká la

1968. február 1.

az alsózsolcán épülő házgyár termékeinek elhelyezése az új városrészek telepítése, s a panelek technológiai szerelése tekintetében problémákat okoz. a miskolcon, ózdon, kazincbarcán és tiszaszederkényben házgyári termékekből felépítendő új lakótelepek terveit készítő miskolci tervező vállalat dolgozóinak eddig még nem volt ilyen feladatuk, kevés a tapasztalatuk.

a miskolci tervező vállalat a házgyári építkezés kérdéseinek megvitatására meghívta ny. f. jestratov építészmérnököt, aki mint konzultáns tanácsokat ad majd a vállalat tervező csoportjának. a szovjet szakértő több mint másfél évtizedes gyakorlattal rendelkezik a házgyári termékekkel való építkezésben. tanácsai, tapasztalatai megkönnyítik majd a célszerű tervek kidolgozását.

a szovjet szakértő három hónapig tartozkodik miskolcon. ez idő alatt a miskolci tervezőkkel együtt előkészíti a következő öt éves terv házgyári lakástelepítési terveit. miskolci működése után győrbe megy, majd az alföldi városok házgyári építkezéseinek előkészítésében működik közre. /mti/

bb 15. gyűjtik a szőlővesszőt csopak, somló, badacsony vidékén

vid tf/tné-ju ká la

1968. február 1.

megkezdtek a szőlővessző gyűjtését a középsőmagyarországi gazdaságokban, csopak, somló, badacsony, ászár és bársonyos neves borsóvesszők. a tsz-ekben ezekben a napokban összesen másfél millió vesszőt vágnak le, zömmel rizlingszilváni, zöldszilváni, tramini és szürkebarát tőkéről, ugyanis az utóbbi évek tapasztalatai szerint ezek a borfajták a legkeresettebbek. a vad-alanyok oltását, nemesítését február derekán kezdik meg a szövetségi gazdaságokban. /mti/

8.55/ju

930f

-12-

bb 16. bővül a perlitválaszték pálházán

a vid szf/sk-ju ká la

1968. február 1.

a zemléni hegyekben, a pálháza melletti gyöngykőhegyen bányásszák az építőiparban egyre keresettebb perlitet. a több mint egy évtizede működő bányából kikerülő nyers ásványt a pálházi üzemben dolgozzák fel. az őrlőből és osztályozóműből álló üzem téli nagyjavítása befejeződött. új, ugynevezett „cikk-cakk”, rostát is beépítettek, s ezzel lehetőség nyílik, hogy az eddigi háromról ötfélére növeljék a választékot.

az új osztályozó csaknem dara-finomságú őrleményt is külön tudja választani.

a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű a pálházán előállított nyers perlitet öt országba exportálja. az idén már francia cégeknek is szállítanak. /mti/

bb 17. több mint kétszáz esetben vonták felelősségre a vásárlók megkárosított csongrádban

a vid szf/sk-ju ká la

1968. február 1.

a múlt évben 566 ellenőrzést tartott az állami kereskedelmi felügyelőség csongrád megyében. kétszázhárom alkalommal vonták felelősségre azokat, akik megkárosították a vásárolókat. különösen a vendéglátó üzletekben tapasztalatakat visszaéléseket. százötvenöt vendéglátói ellenőrzés alkalmával 123 esetben szabtak ki bírságot, vagy alkalmaztak más szankciót. egyes tűzép-telepeken szűken mérték a tüzelőt, gyengébb minőségű cikkeket pedig első osztályként árusítottak. decemberben 12 magánkiskereskedőnél tartott vizsgálat alkalmával legtöbb helyen árdrágítást állapítottak meg. a kiskereskedők közül tízet sújtottak nagyobb összegű pénzbírsággal, egy ellen pedig büntető feljelentést tettek. a felügyelőség intézkedésére több helyen gondoskodtak a jogtalan haszon elvonásáról. / folyt. köv./

9.00/ju

-13-

930f

bb 10. / több mint ... 1. folyt. /-ju

a tanács kereskedelmi osztálya a jövőben fokozza a vásárlók jogait ismertető propagandát. tájékoztatják a vevőket arról, hogyan lehet gyorsan érvényesíteni a hibás áruk garanciális javítását, milyen esetekben van lehetőség a reklamációra. intézkedtek a kereskedelmi vállalatok belső ellenőrzésének fokozásáról. /mt1/

--

bb 18. robbantással ,, házassítják,, az ipari lemezeket

b vid szf/sk-ju ká la

1968. február 1.

a szakemberek által mesterségesen szabályozott ipari robbantási kísérletet hajtanak végre a peremartoni ipari robbanóanyaggyárban. ebben az üzemben korábban már sikerrel próbálkoztak a robbantásos anyagformálással. ezúttal a detonáció erejét két különféle lemez ,, összházasítására,, használták fel. a mérnökök szerint az így kialakított kötelék valóban ,, szétbonthatatlan,, a robbanás hatalmas ervel préseli össze a lemezeket.

az eljárás technikai részét látszólag egyszerű, de rendkívül gondos előkészítést és aprólékos tervezést igényel. kalkulálni kell a fellépő energiákkal, pontosan meg kell határozni a lőszer mennyiségét. természetesen a biztonság szavatolásáról sem feledkezhetnek meg. ma már ott tartanak, hogy az egész műveletet szabályozni tudják. a két lemezt szög alakban helyezik egymáshoz. a felső lemezre szórják a robbanó anyagot, majd ,, begyújtják,, a töltetet. már a robbanás pillanatában eltűnik a lemezek közötti hézag, a mozgási energia hőenergiává alakul és létrejön az új szerekezeti lemez, amelynek két rétege más-más anyagot tartalmaz.

/ folyt. köv./

9.10/ju

93-f

-14-

bb 18. / robbantással... 1. folyt. /-ju

igy hozzák össze például a szénacélt a savállóval, aminek következtében egyesítik kölcsönös jótulajdonságaikat. az ,, össze-lőtt,, anyag kellő szilárdságu és korrózió ellenálló.

az új módszerrel legalább 20 százalékkal mérsékelhetik a költségeket. az anyagvesztés ugyanakkor tíz százalék-ra csökken.

a kísérleteket a vegyi- és robbantástechnikai kutató laboratórium és a peremartoni üzem mérnökei együttesen végezték. a módszert később üzemszerűen alkalmazzák. /mt1/

--

bb 22. fogyasztási szövetkezetek is bekapcsolódnak miskolci áruezellátásába

vid gk-ju ká la

1968. február 1.

megszűnt az állami vállalatok üzletnyitási ,, privilégiuma,, miskolcon. a megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága bevonja a lakosság ellátásába a miskolc és vidéke általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetet is. ez a szövetkezet üzemelteti majd a szentpéteri kapui új városnegyedben épülő, ősszel megnyitó abc-áruházat. tizenkét millió forintot fordít - a tanácssal kötött megállapodás értelmében - a fogyasztási szövetkezet a miskolci üzlethálózat fejlesztésére a többi között új abc-áruházat nyit a nagyforgalmu béke téren és a herman ottó utcai lakótelepen is. kisáruházat létesítenek ezenkívül lillafüreden és miskolc-tapolcán. /mt1/

--

9.20/ju

93-f

-15-

bb 20. bővítik a kecskeméti ételgyárat - tálalásra kész magyaros ételek

a vid/szf/sk/s ká la 1968. február 1.

sikeres üzempróba után már teljes a termelés a kecskeméti fogyasztási és értékesítési szövetkezet új „ ételgyárában,, a három vállalat - a fogyasztási és értékesítési szövetkezet, a pannónia vendéglátóipari vállalat és a hungarocoop - együttműködésével alapított üzemben ötféle magyaros izü marhahus-készítményt állítanak elő nyugatnémet megrendelésre. az import gépekkel és korszerű hűtőlagutakkal felszerelt gyárban havonta 90.000 - 100.000 adag tálalásra kész bakonyi szeletet, marhagulyást, hagymásrostélyost, esterházy rostélyost és debreceni módra párolt marhahúst készítenek; negyedkilós alumínium-fóliás csomagolásban, az ételek, kevés víz hozzáadásával felmelegítés után nyomban fogyaszthatók. a magyaros ételekből a több mint 200.000 adag „, kóstoló,, után az idén már egymillió adagot exportálnak.

az idén bővítik az üzemet, új husfeldolgozó résszel, csomagolóval és tárolóval egészítik ki. ezzel lehetővé válik a kétfázisú termelés és a belkereskedelem ellátása is. első-sorban a nyári idényben a balaton környéki üdülők ellátására készítenek tálalásra kész ételeket./mti/

..

bb 21. a „, gázmosás,, után parkosítás

a vid/szf/sk/s ká la 1968. február 1.

az inotai alumíniumkohóban 176 kádra gáz-elszívó szerkezetet szereltek fel. ezzel azonban még nem ért véget a mérnököknek a levegő megtisztítására indított nagyszabású kísérletsorozata. a kohósarnok környéke ugyanis sivár képet mutat, az évek során több száz méteres területen kipusztította a növényzetet a füstgázokkal együtt távozó klór.

a legfontosabb feladatnak jelenleg a klór különválasztását, megkötését tekintik. az üzem egyik elszívó ventilátora mellé új típusú „, gázmosót,, építettek be. ebben olyan különleges vegyi oldaton vezetik át a füstgázt, amely megköti a klórt. így sikerül majd eltávolítani a levegőből a legveszélyesebb anyagot, tisztább lesz a gyártelep levegője és semmi sem akadályozza a kohó környékének parkosítását./mti/

9.28/s

9.28/s

..

- 16 -

bb 19. minta hegyi legelő a mecsekben - júniusban országos legelőgazdálkodási bemutató lesz az abaligeti és a bükkösi tsz-ben

vid tf/gk-ju ká la 1968. február 1.

a mecsek sziváben, az egymással határos abaligeti és bükkösi termelőszövetkezet területén van az ország legjobb hegyi legelője, ahol a gondosan ápoltt gyeptavasztól őszig eltartja az állatokat, így kis területet kell elvonni a szántóföldből takarmánytermelésre. abaligeten például 250 hold hegyi legelőn 400 szarvasmarha él, kizárólagos táplálékuk a fű, illetve az ebből készült széna és siló.

június 5. és 15. között országos legelőgazdálkodási bemutatót rendeznek az abaligeti és a bükkösi tsz legelőterületén, amelyet a következő hónapokban a korszerű hegyi legelők magyar mintatípusává fejlesztenek. a lejtős területeket megfelelő talajvédelmi berendezésekkel látják el és az intenzív legelőgazdálkodáshoz szükséges építményeket emelnek. abaligeten „, legelőkombinátot,, alakítanak ki, felhajtó utakkal, nyári szállásokkal, villanypásztorokkal, a belterjes legelőgazdálkodáshoz szükséges hazai és külföldi gépekkel. a legelőgazdálkodási bemutató - amely a harmadik ilyen országos esemény, de az első, amelyet hegyvidéken rendeznek - idején háromezer állattenyésztő szerezhethet majd itt szakmai tapasztalatokat./mti/

bb 23. új belvízcsatorna épül az ecsedi lápon - az idén befejezik a marcal 70 kilométeres szakaszának rendezését - megkezdődik a ronyva szabályozása

i sb/tr-ju ie la 1968. február 1.

a harmadik ötéves tervben meggyorsultak a vízrendezési munkák. az országos vízügyi főigazgatóság a idén már 37 belvízöblötben és 16 fontosabb vízfolyásnál végez jelentős vízrendezési és belvízcsatorna hálózat fejlesztési munkát.

/ folyt. köv./

9.30/ju

10.8

-17-

bb 23. / uj belvizcsatorna ... 1. folyt. /-ju

a szamos és a kraszna közötti ecsedi láp területén ebben az évben kezdik meg egy új belvizgyűjtő-csatorna építését. az egykori lápos terület ugyanis az utóbbi évtizedekben megsüllyedt, s a nagy mélyedésben gyakran megrekedt a víz. azt gyűjti össze és vezeti le majd a 13 kilométer hosszú új lápi-melékcsatorna, amelynek földmunkáit ez év vegeig befejezik. a víz-elvezetés gyorsítására korszerűsítik az olcsvai szivattyutelepet, és még két újabb szivattyutelepet is építenek. a dunavölgyi-főcsatorna terheltesítésére, a mederben összegyűlt víz megcsapolására megkezdik a másodpercenként négy köbméter vizet áttemelő kunszemtőlősi szivattyutelep építését, s nagy erővel folytatják a hosszú főcsatorna bajor torkolatánál épülő árvízkapu és szivattyutelep munkálatait. így 1970-től már a dunai árhullámok idején sem okoz gondot a főcsatorna vizének elvezetése, s nem kell majd jelentős árvédelmi erőket lekötöni a csatornamenti területek védelmével.

több éves munka eredményeként, s az idén még mintegy 20 millió forint értékű munkával befejezik a marcal 70 kilométeres szakaszának rendezését, a meder bővítését, s a 18 kilométeres torkolati szakasz árvédelmi töltéseinek erősítését. a kiszélesített meder és a töltések közötti hullámtér az eddigi másodpercenként 190 helyett 300 köbméter vizet, tehát a tíz évenként egyszer előforduló nagy árhullámok is biztonságosan elvezeti. ebben az évben egyébként már sor kerül a marcal legfelső szakaszának rendezésére is. nagy munka kezdődik sátoraljaujhelynél is, ahol a város és közvetlen környéke árvízvédelmi gondjainak megnyugtató megoldását segíti a ronyva torkolati szakaszának szabályozása. három kilométer hosszú új meder építésével hat kilométerrel rövidítik a torkolati szakaszt. a városi ronyva-part azonban annyira beépült, hogy a meder már nem bővíthető. egy régi holt-meder felhasználásával viszont sikerült jó megoldást találni a nagy árhullámok fogadására, mert a város területén majd két - a holt ág és a jelenlegi - meder megosztja az áradást. a három évig tartó építési és szabályozási munka eredményeként az eddigi 30-50 helyett másodpercenként 160-180 köbméter vizet szállít majd a ronyva városi és torkolati szakasza. ezzel mintegy 300 üzemi és lakóépületet védenek meg az elöntéstől, s az ármentesített területek bővítésével mód nyílik a város terjeszkedésére, iparosítására is.
/ folyt. köv. /

9.50/ju

-18-

de

bb 23. / uj belvizcsatorna... 2. folyt. /-ju

a kifejezetten beruházás jellegű feladatokon túlmenően az országos vízügyi főigazgatóság az idén mintegy 200 millió forintot fordít a meglévő belviz-csatornahálózat és a vízfolyások fenntartására, tisztítására és a különböző szivattyutelepek korszerűsítésére. /mti/

--

bb 24. kádár jános az ikarus gyárban

t zs/tm-ju cz

1968. február 1.

a magyar járműipar egyik fellegvárába, az ikarus karosszéria és járműgyárba látogatott el csütörtökön délelőtt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, társaságában volt németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára és jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja. a vendégeket a gyár irodaépületének bejáratánál uzsoki istván, a XVI. kerületi pártbizottság első titkára, györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes, hirth ferenc, az ikarus vezérigazgatója, matusek istván, a gyári pártbizottság titkára, kis s jeno kisz-titkár és molnár lajos szb-titkár köszöntötte.

az igazgatói tanácssteremben szentirmai kornél főmérnök a termelési eredményekről és a fejlesztési tervekről tájékoztatta a vendégeket. beszámolt arról, hogy míg 1950-ben mindössze 437 autóbust készített az ikarus, addig az elmúlt évben már 3.300 új busz gördült ki a gyár kapuján. a termelés csaknem 70 százaléka exportra megy. a tervek szerint 1970-ben 7000 autóbust készítenek. matusek istván a gyári pártszervezet és a tömegszervezetek tevékenységéről számolt be kádár elvtársnak.

/ folyt. köv. /

10-55/ju

de 1224

-19-

bb 25. garázda társaságot vettek őrizetbe

tm-ju cz

1968. február 1.

a nógrád megyei rendőrfőkapitányság eljárást indított radics aladár 26 éves segedmunkás, o. géza 18 éves, b. sándor 17 éves, és b. tibor 18 éves, bujáki lakosok ellen, mert buják községben szóváltás után karókkal olyan súlyosan bántalmazták kodák józsef 24 éves vontatóvezető, bujáki lakost, hogy a szerencsétlen ember a kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség radics aladárt és társait előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

bb 26. üzemi baleset

tm-ju cz

1968. február 1.

a dorogi szénbányászati vállalat XIX. aknájában ederle pál 51 éves szivattyukezelő, máriahalmi lakos a figyelmeztetés ellenére benyult a feszültség alatt lévő transzformátorba, és olyan súlyos áramütést szenvedett, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálatot indítottak. /mti/

--

bb 27. szerelemfélétségből - emberölés

tm-ju cz

1968. február 1.

a bács-kiskun megyei rendőrfőkapitányság eljárást indított szécsény sándor 26 éves állami gazdasági dolgozó, zsanai lakos ellen. szécsény 31-én a déli órákban felkereste zsanai lakásán sipos istván 46 éves tsz-tagot és szerelemfélétségből szóváltás után olyan súlyosan bántalmazta, hogy sipos a kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség szécsény sándort előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

11.22/ju

de 12.2.8

-20-

bb 28. ittas vezető halálos balesete

kk/tm-ju cz

1968. február 1.

tápiószőlősen ittasan és szabálytalanul vezette motorke-rékpárját bogdán lászló, 40 éves ács, ceglédi lakos, áttért a baloldalra, ahol összeütközött egy szabályosan haladó kerék-párossal. bogdán az uttestre zuhant és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

x x x

a kaposvári vasutállomáson kocsirende-zés közben az út-közé közé szorult tompa mihály, 24 éves kocsirende-ző, súlyosan megsérült, s kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

--

bb 29. a magyar írók szövetsége

-ju cz

1968. február 1.

költői szakosztálya és a magyar irodalomtörténeti társaság február 2-án /pénteken / d.u. 1/2 5 órakor 1848 március 30.- május 27 - a tragikus petőfi - címmel vitát rendez. vitaindító elő-adást tart: lukácsy sándor, felkért hozzászólók: németh g. béla, somlyó györgy, spira györgy. a vita helye: vi. bajza u 18. i. emelet. /mti/

--

bb 30. ittas lövöldöző

i bc/j-ju cz

1968. február 1.

a kisterenyei italboltban pál józsef, 38 éves bányász, büntetett előéletű kisterenyei lakos szerda délben ittasan, pisztollyal hasba lőtte tóth józsef rendőrőrmestert. innen távozva, az uton találkozott kiss józsef, 61 éves máv nyugdíjas kisterenyei lakossal, aki kerékpáron haladt. mivel nem volt hajlandó átadni a kerékpárját, pál őt is lelőtte.

/ folyt. köv./

12.15/ju

de 13.2.8

-21-

bb 30. ittas lövöldöző ... 1. folyt. /-ju

ezután a bányüzem irodájába ment, ahol rálőtt Kovács István, 44 éves bányamester-mérnök, salgótarjáni lakosra, majd elmenekült. Kiss József a mentőkocsiban meghalt, Kovács Istvánt és Tóth Józsefet életveszélyes állapotban a salgótarjáni kórházba szállították. Sérüléseibe csütörtökön reggel Kovács István is belehalt.

Pál József szökeket kísérelt meg, a rendőrség azonban elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

bb 31. nemes dezső látogatása kecskeméten

vid ká/sk-ju kácz

1968. február 1.

Nemes Dezső, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a párt-történeti intézet igazgatója Szerdán kecskemétre látogatott. Megbeszélést folytatott a megyei és a városi pártbizottság vezetőivel, majd dr. Molnár Frigyesnek, a megyei pártbizottság első titkárának és Erdélyi Ignácnak, a városi pártbizottság első titkárának társaságában felkereste a Zománcipari Művek kecskeméti gyáregységét. Itt Zárai Géza igazgató és Szabó Lajos főmérnök mutatta be az új, korszerű melegüzemi nagycsarnokban az automatizált kádgártást. Az üzem vezetői részletes tájékoztatást adtak a munkások bérezéséről, a gyáregység szociális ellátottságáról és más kérdésekről. Nemes Dezső délután a megyei, járási és városi pártbizottságok vezetőinek értekezletén tájékoztatást tartott időszerű politikai kérdésekről. /mti/

12.25/ju

-22-

de 13.8

bb 32. husz éves a tiszánai petőfi tsz

vid tf/gk-ju cz

1968. február 1.

Huszadik zárszámadó közgyűlését tartotta csütörtökön a tiszánai petőfi termelőszövetkezet. A két évtized alatt országos hírűvé lett közös gazdaságnak kezdettől fogva Tóth József az elnöke. Beszámolójában most elmondta, hogy az alakulásakor, 1948-ban mindössze tíz tag kezdte meg a közös munkát 130 holdon, jelenleg a gazdaság földterülete 13 200 hold, a közös vagyon értéke mintegy 50 millió forint. 1967-ben minden térszagra napi 69 forint jövedelem jutott. /mti/

--

bb 33. árvédelmi központ a mohácsi duna-parton

vid tf/gk-ju cz

1968. február 1.

A Dél-dunántúli vízügyi igazgatóság árvédelmi központot létesít Mohácson: három és félmillió forintos költséggel többszintes épületet emelnek a folyó partján. Itt lesz az árvízveszély idején mozgósított műszakiak, munkások, gátépítő brigádok, főhadiszállása, a mentéshez szükséges gépeket, szállító eszközöket, anyagokat tágas raktárban helyezik el. Az árvédelmi központot a tervek szerint jövőre adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb 34. így tört ki a cattarói felkelés...

vid tf/gk-ju cz

1968. február 1.

A Cattarói tengerészfelkelésről írt visszaemlékezést az 50 évvel ezelőtti események egyik magyar részvevője, a Vasváron élő Pajor Rudolf, „1918 február 1-én délelőtt eldördült két ágyú a Cattarói-öbölben, ugyanabban a percben az ott állomásozó hadihajó, a Szent György árbocára felszökött egy piros lobogó. Ez volt a lázadás megkezdésének a jele, - emlékezik a történelmi pillanatra. /mti/

--

13.15/ju

de 14.8

-23-

bb 35. a települések tovább fejlesztéséről tanácskoztak a veszprém megyei tanács ülésén

a vid szf/sk-ju ká cz 1968. február . 1.

a veszprém megyei tanács csütörtöki ülésén a többi között megtárgyalta a megye 329 millió forintos fejlesztési alapjának felhasználását, mint megállapították, a nagy idegenforgalmi, iparosodott megyében az építőipar viszonylag kicsiny kapacitása miatt a kommunális beruházások kivitelezése többnyire háttérbe szorult. az állami építőipar problémáin azzal igyekeznek enyhíteni, hogy a tanácsi építőipar kapacitását az ötéves terv végére csaknem megkétszerezik.

közölték az ülésen, hogy az idén épülő 577 új lakásból 321 lesz a szövetkezeti lakások száma. a közlekedés- és postaügyi minisztérium előterjesztésére részletesen megvitatták és jóváhagyták a vasuti szállítás körzetesítésének és a kisforgalmu vasutvonalak racionalizálásának programját.

a megyei tanács határozatban elfogadta a vasuti közlekedés korszerűsítésének terveit. /mti/

-.-

bb 37. modern textilművészeti bemutató az iparművészeti muzeumban

i tf/gk-ju sr cz 1968. február 1.

gyakorlati hasznú láttnivalót nyújt az iparművészeti muzeum új kiállítása, amelyen p. szabó éva textiltervező iparművész munkáit - az utóbbi tíz év termését - vonultatja fel a magyar képzőművészek szövetsége. színes falikárpitok, butorhuzatok, függönyök és más textilanyagú dekorációk kerültek a nagy szakmai tapasztalatu művész keze alól a kiállításra - a textilművészeti szövetkezet termékeiként, ugyanis szabó éva itt dolgozik művészeti vezetőként és tervezőként. már volt kiállítása az iparművészeti muzeumban: „szép otthon - boldog élet”, címmel, azóta kerek 35 esztendő telt el. csakugy, mint az 1933. évi milánói triennálé óta, amelyen részt vett a művész, 1937-ben pedig a párizsi világkiállításon mutatta be munkáit. a fantáziadus tervekhez, a kitűnő minőségű kivitelezéshez rajztudásának alapjait budapesti tanulmányokkal vetette meg, a szövestechnikai ismereteket münchenben szerezte. nagy szakmai tapasztalatát szabó éva - egyed edít műtörténész, a tárlat rendezője szerint - mestersen kamatoztatja a korszerű otthonok, a modern lakáskultúra javára.

dr. pogány frigyos professzor, az iparművészeti főiskola igazgatója nyitja meg a bemutatót szombat delben. /mti/

13.25/ju

-24-

de 1448

bb 36. időjárásjelentés

gk-ju

1968. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1968. február 1-én, csütörtökön 13 órakor:

gyenge éjszakai fagy

nyugat-európa egy részén, valamint közép- és déleurópa fölött gyenge légáramlással többnyire csapadékmentes, az éjszakai és a reggeli órákban ködös az idő. főként kelet-európában kiterjedt havazások vannak, ami az óceáni enyhe levegő kelet felé történt további előretörésének következménye. a folyamatos enyhe légáramlás következtében a kárpát-medence térségében szerdán több fokkal az átlag fölötti enyheség uralkodott. a következő rövid időszakban a nyugat-keleti áramlás révén az enyhe idő megmaradására számíthatunk. hazánkban szerdán erősen felhős, borult idő volt. csupán egy-két helyen esett jelentéktelen csapadék. a hőmérséklet napközben általában 4-9 fokig emelkedett, sőt marcali, pécs és baja környékén, ahol több órán át sütött a nap, elérte a 10-11 fokot is. ezzel szemben a z északkeleti megyékben a nagyrészt még összefüggő hóréteg miatt 0-plusz 3 foknál magasabb hőmérséklet sehol sem alakult ki. csütörtökön reggelre plusz 2-minusz 3 fokig hűlt le a levegő, sőt a szentgotthárd és lenti közötti határszakaszon, ahol szintén összefüggő hóréteg található, minusz 4-minusz 8 fokos fagy alakult ki. a hegyeken általában a nap minden szakaszában olvadáspont fölött van a hőmérséklet, így a még helyenként vastag hóréteg olvadó, kásás. a reggel 7 órakor érkezett jelentések szerint csupán sátoraljujhelyen van sportolásra alkalmas hó.

csütörtökön délelőtt országszerte erősen párás idő volt. gyenge, változó irányú szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor 0-plusz 5 fok között váltakozott, de szentgotthárdon minusz 5 fokot mértek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 4.6 fok volt, 5,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: enyhe, változóan felhős, párás, néhány helyen ködös idő, csapadék nélkül. gyenge, változó irányú, pénteken napközben kissé megélénkülő délnyugati, nyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0-minusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1-plusz 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 275 centiméter. /mti/

-.-

14.00/ju

-25-

de 1447

bb 42. hazánkat is elérte az influenza - enyhelefolyásnak
igerkezik

1 ms/gg szb sr

1968. február 1.

az egészségügyi minisztériumban a következőkről tájékoztat-
ták a magyar távirati iroda munkatársát.

- a múlt év novemberében japánból és az egyesült államokból
elindult influenza-járvány január végefelé hazánkat is elérte.
a járvány - valószínűleg olaszországból - jugoszlávián át ér-
kezett hozzánk. az első nagyobb számú megbetegedést január
18-án jelentették az egyik jugoszláv-magyar határbelépőhelyről,
a baranya megyei udvar községből, ahol 54 beteg jelentezett a
körzeti orvosnál influenzás tünetekkel. másnap a jugoszlávia
felé nagy forgalmat lebonyolító beremenden mutatkozott járvány,
190 megbetegedéssel. az influenza 20-án már mohácsot is elérte.
ahol egyetlen napon 250 beteg kereste fel orvosát. pécssett 22-
én tört ki a járvány 2614 megbetegedést okozva. a múlt hét vé-
gig tehát egyetlen hét alatt a megyében háromezer megbetege-
dés fordult elő. a hiányzó gyermekek száma a bölcsődökben és
óvodákban 20-ról 40-50- százalékra, az iskolákban 7-8 százalék-
ról 15-20 százalékra emelkedett.

a járvány aránylag lassan halad észak felé, ujabban somogy
megyében is több helyen felbukkant.

az érintett helyeken a járvány erősen megterhelte az egész-
ségügyi hálózatot. a körzeti orvosok napi betegforgalma aszo-
kásos 40-60 betegről 140-240-re nőtt. több kórházi osztályt is
kiürítettek, hogy szükség esetén fennakadás nélkül lehessen el-
helyezni a rászoruló betegeket. eddig azonban mindössze 26 be-
teget kellett kórházba szállítani. az egészségügyi szolgálat
munkáját nehezíti, hogy az érintett harminc baranya megyei kör-
zetből eddig hat körzeti orvos is megbetegedett, és így a he-
lyettesítésekkel is számolni kell.

a pécsi és a baranya megyei köjál elrendelte a kórházakban
a látogatási tilalmat és bizonyos számú ágyak tartalékolását.
a szülészeti osztályokon külön részleget jelöltek ki az influ-
enzások ellátására. egyúttal bevezették a kórházakban ilyenkor
szokásos higiénés és járványügyi rendszabályokat.

/folyt.köv./

14.23/szb

-26-

1 pécsről viszont 16.514 esetet jeleztek.

le

bb 42. /hazánkat is... 1. folyt./-szb

a járvány miatt az egészségügyi minisztérium az egész orszá-
g területére kiterjesztette a jelzőszolgálatot. utasította az
egészségügyi hálózatot, készüljön fel a járványtól nem érintett
helyeken is az influenza jelentkezésére, a megbetegedések szá-
mának fokozódására. a kórházak, a köjál-ok, a szakrendelők és a
körzeti orvosok megkapták az influenza-járvánnyal kapcsolatos
munkára vonatkozó részletes irányelveket. gondoskodás történt a
zökkenőmentes gyógyszerellátásról, valamint zsufoltabb helye-
ken, üzemekben, munkásszállásokon a betegség megelőzésére teen-
dő intézkedésekről. a minisztérium még jóval a várható influen-
za-veszély előtt intézkedett a rendelkezésre álló oltóanyag idő-
ben történő felhasználásáról. erre a célra az országos közegész-
ségügyi intézetben a korábbi éveknél jóval több, összesen mint-
egy háromszázezer oltásra elegendő oltóanyagot készítettek.

az országos közegészségügyi intézetben és a baranya megyei
köjál vírus-laboratóriumában folyamatban levő laboratóriumi mun-
ka előreláthatólag a hét végig befejeződik, elkészülnek a vi-
rus-izolálással és akkor pontos képet kapunk a kórokozóról, a
külföldön folytatott vizsgálatok alapján azonban valószínű, hogy
nálunk is a már korábbi években jeletkezett a-2 vírus okozza
a megbetegedést, amely teljesen tiposus és enyhe lefolyásu. ma-
gas, 39-40 fokos lázzal, elesettséggel, végtagfájdalmakkal, eset-
leg hasmenéssel kezdődik és rendszerint néhány nap alatt gyógyul.
általában nem veszélyezteti a beteg életét. ezt mutatja, hogy
eddig az esetek csupán egy százalékában jelentkeztek szövödmé-
nyek és haláleset nem történt. a megelőzésben a legnagyobb sze-
repet az általános egészségügyi szabályok kapják: kerüljük a zsu-
folt helyeket, fokozott gondot fordítsunk a tisztálkodásra,
a gyakori kézmosásra, a zsebkendő használatára. tartózkodjunk jár-
vány idején az otthon fekvő betegek látogatásától és lehetőleg
különítsük el betegeinket. a szervezet ellenállóképességének fo-
kozására a c-vitaminban gazdag táplálkozáson kívül a tapasztalatok
szerint hasznos a szakértő ellenőrzésével folytatott kvarcolás.
/mt1/

14.30/szb

-27-

le

bb 38. jól rajtoltak az alföldi olajbányások - új gyártmányok a szolnok megyei üzemekben

a vid szf/sk-ju ká cz 1968. február 1.

biztatóan zárták az új gazdaságirányítási rendszer első hónapját szolnok megye ipari üzemei. a gondos felkészülés eredményeként növekedett a termelés intenzitása és bővült az üzemek gyártmányainak választéka.

az alföldi kőolajfurási üzem szocialista birgájai, dacolva a hideggel és a rendkívül nehéz terepviszonyokkal, januárban olyan eredményt értek el, amire még nem volt példa. szeged környékén, eger és orosháza térségében 20,138 méter kutatófúrást mélyítettek. több mint 2000 méterrel, egy közepes mélységű kutnak megfelelő teljesítménnyel tulszárnyalták a tervezetet. ebben az időszakban 71 rétegvizsgálással is végeztek. a zökkenőmentes munka eredményeként az első hónapban négy olaj-, egy gáz- és egy melegviz-kutat adtak át termelésre.

a tiszamenti vegyiművekben megkezdtek a mintegy 110 millió forintos költséggel épült új porfestékgyár próbaüzemeltetését. az évenként 12.000 tonna porfestéket előállító üzem már a probatermelés alatt kiváló minőségű oxidsárga és olajokkerfestéket bocsátott ki. az eddigi hiánycikknek számító porfestékekből már vagontételekben szállítanak a megrendelőknek. a jászberényi hűtőgépgyár poliuretán habbal szigetelt új lehel hűtőgépcsalád kivitelezését kezdte el. /mti/

bb 39. a szársomlyó átmelegedett sziklái között kinyílt a leg-ritkább magyar vadvirág

a vid szf/sk-ju ká cz 1968. február 1.

hazánk legdélibb hegycsucsán - a 442 méter magas szársomlyón - kinyílt a legritkább vadvirág: a magyar kikerics. ez a mediterrán eredetű növény az egész kárpát-medencében csak itt található, legközelebbi lelőhelye az adriai-tenger partvidéke. a botanikusok feltevése szerint a kikerics még akkor került ide, amikor tenger borította ezt a területet és a kupalakú szársomlyó szigetként emelkedett ki a vízből. a szép, halványlila virág rendszerint február utóján szokott kinyílni, ám a mostani szakatlanul enyhe időjárás felborította „menetrendjét”, a csaknem két hete taró erős napsütés hatására átmelegedtek a mészkősziklák és a kőtömbök szélvédte „udvarokban”, megjelentek az első kikericssek. érdekessége a növénynek az is, hogy igen rövid ideig él: a tavasz végleges megérkezése egyben a virágzás végét is jelenti. /mti/

14.43/ju

-28-

bb 40. gazdag zsákmánnyal zárult a vadászszézon borsodban

a vid szf/sk-ju ká cz 1968. február 1.

borsod megye apró- és nagyvadas területein befejeződött a vadászat. elhallgattak a puskák a lillafüredi és zselcepusztai rezervátumban csak úgy, mint a tiszamenti és a bodrogközi területeken.

a most zárult szézon gazdag zsákmányt hozott a borsodi vadásztársulatok tagjai. a bükk és zempléni tölgyesekben, a síkvidéki ligeterődőkben 620 őzbak és suta került puszkavégre. a szakszerű vadgazdálkodás eredményeként a bakok agancsa erőteljesebben fejlett, mint a korábbi években, különösen a tiszamenti ligeterődőkben. ezért több tucatot fogtak be élve is és szállítottak vérfelfrissítésre a bükk és a zempléni erdőségekbe.

nem panaszkodhattak az apróvadas területeken cserkésző vadászok sem: 14.000 nyulat és háromezernél több fácánkakast lőttek. a foglyokat, az idén kimélték a vadászok, hogy tovább szaporodásukat elősegítsék.

kiméleti időt rendeltek el az elkövetkező hónapokra borsodban a vaddisznóra. csak ott kerül sor hajtásra, ahol falkákban tűnnek fel. /mti/

bb 41. hatvan éves praktizálás után vonult nyugalomba a jász-ság legidősebb gyógyszerésze

a vid szf/sk-ju ká cz 1968. február 1.

hat évtizedes praktizálás után nyugalomba vonult dr. Lukács Jenő jászfelsőszentgyörgyi gyógyszerész, a jász-ság legidősebb patikusa. diplomáját 1908-ban szerezte. huszonkét évig a fővárosban dolgozott, majd a vidéket választotta munkahelyéül. a gyógyszerészek doyenje nemcsak a gyógyszerészetben szerzett nagy érdemeket, hanem, mint községi tanács tag áldozatkészen dolgozott a közösség közügyeiért és része van benne, hogy a jász-sági település művelődése jelentékenyen fejlődött. a bucsuzó idős gyógyszerészt az egész falu szeretete kísérte. /mti/

14.50/ju

-29-

bb. 43. kik és mikor kaphatnak jubileumi jutalmat?

i sl/tm szb ie

1968. február 1.

a munka törvénykönyve végrehajtási rendeletének a munkaviszonyról szóló rendelkezése nyomán sokan érdeklődnek az iránt, hogy a könnyítéseket figyelembe véve kik és mikor kaphatnak jubileumi jutalmat.

ezzel kapcsolatban a pénzügyminisztériumban utalnak arra, hogy a munkaviszonyban eltöltött idő függetlenül a megszakítások tartamától - most már egybe számított - ilyen szempontból már jelentős könnyítést jelentett az 1965 január 1-én életbe lépett 33-as számú kormányrendelet, amely bizonyos kötöttségekkel - ugyancsak lehetővé tette, hogy a jubileumi jutalmaknál figyelembe vegyék a régebben munkaviszonyban eltöltött időt. az ott előírt feltételeknek jelentős része ma már nem érvényes. nem szükséges például a két évi folyamatos munkaviszony ahhoz, hogy a régi, munkában töltött időt is elismerjék. a kormányrendelet egyes rendelkezéseit azonban az új jogszabályok is átvették. továbbra is érvényes, hogy akiknek 1965 január 1-én legalább 15 évi folyamatos munkaviszonyuk volt, legkorábban 1968-ban kaphatnak jubileumi jutalmat. akiknek a folyamatos munkaviszonya az említett időpontban ennél kevesebb volt, de a 10 évet elérte, az legkorábban 1969-ben, akinek 1965 január 1-én a tíz folyamatos éve sem volt meg, annak legkorábban 1970-ban jár jubileumi jutalom. akinek 20 éves folyamatos munkaviszonya volt 1965-ben, az már 1967-ben igényt tarthatott az egy hónapi alapbérnek megfelelő összegre. a folyamatos és nem folyamatos munkaviszonynak együjtve természetesen minden esetben el kell érnie a 25, a 40, vagy az 50 évet; jutalom ezeken a jubileumokon jár. az idén tehát az igényelheti a pénzt, akinek 1965 január 1-én legalább 15 évi folyamatos munkaviszonya volt, összesen pedig 25, 40 vagy 50 éves munkaviszonnyal rendelkezik.

ha valaki az esedékes évben elmulasztotta, vagy elmulasztja a jutalom igénylését, ezt három éven belül még pótolhatja, három év elteltével azonban a munkajogi elévüléssel együtt ez a lehetőség is elévül. ha például valakinek 1968-ban járna a 25 éves jutalom és ezt három éven belül nem kéri, akkor majd csak a 40 éves munkaviszony után igényelheti azt.

a 25 éves jubileumi összeg esedékességétől számítva a 40 éves szolgálat utáni jutalmat csak 15 év múlva, az 50 éves pedig újabb 10 év elteltével köteles a vállalat kifizetni.

ha a dolgozónak nyugdíjazása évében legalább 35, vagy 45 évi munkaviszonya van, úgy nyugdíjazásakor ki kell neki fizetni a 40, illetve az 50 éves jubileumi jutalmat. /mti/

15.10/szb

-30-

bb. 43. a külkereskedelmi minisztérium és a kpvd sz vezetőinek megbeszélése

i kf/kf/ie/gy/cz

1968. február 1.

dr. biró józsef miniszter és ligeti lászló főtitkár vezetésével a külkereskedelmi minisztérium és a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete vezetői a kpvd sz székházában megbeszélést tartottak a külkereskedelmi dolgozók helyzetével és az idej feladatokkal kapcsolatos kérdésekről.

a tárgyaláson többek között foglalkoztak a kollektív szerződésekkkel, a külkereskedelmi dolgozók anyagi érdekeltségének fokozásával kapcsolatos problémákkal, a munkaverseny szervezésével, értékelésével és a vállalati demokrácia erősítésének feladataival. tárgyaltak a külkereskedelmi dolgozók munkakörülményeit érintő problémákról.

a minisztérium és a szakszervezet vezetői megállapodtak, hogy félévenként tartanak hasonló jellegű tanácskozást. /mti/

bb. 44. az egészségügyi szakiskolák kisz szervezeteinek első budapesti konferenciája

t vt/tr/gy/cz

1968. február 1.

a budapesti kisz bizottság csütörtökön a néphadsereg központi klubjában rendezte meg az egészségügyi szakiskolák kisz szervezeteinek első budapesti konferenciáját. a tanácskozáson - amelyet azért hívtak össze, hogy a tanintézetekben hatékonyabbá, színvonalasabbá tegyék a kisz munkát - résztvevő főcse lajos, a budapesti kisz bizottság titkára, dr. bartha ferenc, a főváros vezető főorvosa, s ott voltak az egészségügyi minisztérium, a budapesti pártbizottság, a kisz kb, valamint az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének képviselői is.

dr. schiller edéné, a 8. kerületi jáhn ferenc egészségügyi szakiskola igazgatója vitaindító referátumában egyebek közt elmondta, hogy a jelen tanévben budapesten 14 egészségügyi szakiskolában 1841 fiatal tanul. közülük a kisz tagok száma 1578, ami 95,7 százalékának felel meg. a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya 60 százalék.

/folyt. köv./
16.00/il

- 31 -

bb. 44. / az egészségügyi szakiskolák... 1. folyt./ gy

az utóbbi években az előképzettség eltolódott az érettségizet-
tek javára. számuk az általános ápolónő, a gyermekápolónő,
és a gyermekgondozónő-képző iskolákban meghaladja az 50 száza-
lékot is. valamennyi szakiskola szorosan kapcsolódik egy-egy
egészségügyi intézményhez, ami biztosítja az elméleti és gy-
akorlati képzés egységét.

a feladatokról szólva az előadó hangsúlyozta: különös
gondot kell fordítani a kiszervezetek tartalmi munkájának
javítására. fontos, hogy a gyengébb eredményt elért tanulóknak
maximális segítséget nyújtsanak hiányosságaik pótlására- köve-
tésre méltó kezdeményezésként említette a vámos ilona nevét vi-
selő iskolában bevezetett szakköri formát. ennek lényege, hogy
a leendő szülészők és ápolónők a szakköri foglalkozásokon köl-
csönösen megismerkedhetnek egymás szakterületével. kiemelte az
előadó annak fontosságát is, hogy azoknak a fiataloknak, akik
az előírt tananyagon kívül tovább akarják bővíteni szaktudásu-
kat, biztosítson a kiszervezet lehetőségét, hogy a szük-
séges szakirodalomhoz hozzájussanak és kielégíthessék érdeklő-
désüket.

a referátumban elhangzottakat ezután szekciókban vitat-
ták meg az iskola-igazgatók és nevelők, illetve a szakiskolák
kisz titkárai./mti/

--

bb. 47. elhunyt pazonyi lajosné,

gk/gy/cz

1968. február 1.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. hamvasztás utáni bu-
csuztatása február 29-én délelőtt 10 órakor lesz a farkasréti
temetőben

mszmp 1. kerületi bizottsága.

/mti/

--

16.00/e

- 32 -

idk

bb. 46. a tavaszi divat első bemutatója - tapasztalatcsere és
kölcsönös divatbemutató a fővárosi kézműipari vállalat és
a moszkvai dom modelli között

sz/tné/ie/gy/cz

1968. február 1.

a tavaly még elfogadott merev, katonás vonalak helyett
kecses, nőies divatot ígér a nőknek a következő tavasz. ezt
jelezte a fővárosi kézműipari vállalatnak csütörtökön
a városligeti gundel étteremben megtartott divatbemutatója,
amelyen a fővárosban először mutatták be a tavaszi divat-
kollekción.

a bemutatót megtekintette halász jános belkereskedelmi
miniszterhelyettes, p.d. kondraskov, a szovjetunió buda-
pesten tartózkodó kereskedelemügyi miniszterhelyettese és a
moszkvai dom modelli divatház két vezetője is. a divatház kép-
viselői azért jöttek el budapestre, mert szoros tapasztalat-
csere kapcsolatot kívánnak kiépíteni a fővárosi kézműipari
vállalattal. a tavaszi kollekción néhány újabb modellel kiegé-
szítve a kézműipari vállalat a tavasszal moszkvában és jaltá-
ban is bemutatja, míg a moszkvai divatház összel hozza el kol-
lekcióját budapesti és szegedi bemutatókra.

bossányi györgy, a fővárosi kézműipari vállalat igazgató-
ja elmondta a kis 50,100 vagy 200 darabos sorozatban készülő
modelleket úgy tervezték, hogy a nők és a kislányok is ötlete-
sen, egyénien és olcsón öltözködhessenek. a vállalat ez évben
13 000 dolgozót foglalkoztatva - akik közül 8 500 a csökkent
munkaképességű bedolgozó - 800 millió forint értékű terméket
állít elő. ennek kétharmad részét a külkereskedelem exportál-
ja. újabb bedolgozók munkába állításával úgy tervezik, hogy a
vállalat termelése 1970-re meghaladja az egymilliárd forintot.
készítményeik legnagyobb külföldi megrendelői a szovjet vállalatok,
amelyek részére évente mintegy 300 000 női ruhát és 200 000 -
300 000 strand-szettet készítenek. éppen ezért örömmel üdvöz-
lik azt a kezdeményezést, hogy közvetlen tapasztalatcsere a-
lakíthatnak ki a moszkvai divatházzal./mti/

--

16.10/e

- 33 -

bb. 48. elutazott a tunéziai egészségügyi küldöttség

t ms/gg/sr/gy/cz

1968. február 1.

csütörtökön péter jános külügyminiszter fogadta dr. hedi khefasa közegészségügyi minisztert, a hazánkban tartózkodó tunéziai egészségügyi küldöttség vezetőjét. a látogatáson jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter. délben a tunéziai egészségügyi miniszter ebédet adott magyar kollegá-
ja tiszteletére.

a tunéziai egészségügyi küldöttség a délutáni órákban utazott el hazánkból. búcsúztatására a ferihegyi repülőté-
ren megjelent dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes, valamint az egészségügyi minisztérium és a külügyminisztérium több veze-
tő munkatársa./mti/

bb. 49. Lovakat ütött agyon az áram veszprémben

a

vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. február 1.

ritka baleset történt csütörtökön veszprémben, ahol a sikos uttesten megcsuszott és a kifestőszélű vezetékeket tartó oszlopnak farolt egy tehergépkocsi. a felsővezetékek elszakadtak, zárlat keletkezett és két vezeték lezuhant a földre. a továbbra is feszültség alatt levő vezetékek az elektromosságot vezető sáros-vizes talajra hullottak. így történhetett meg, hogy a 21. számú aköz tulajdonában levő arra haladó fogat két lovát anélkül érte áramütés, hogy a vezetékre közvetlenül ráléptek volna. mindkét állat a helyszínen kimult. tóth imre kocsis csak annak köszönheti megmenekülését, hogy nagy lélekjelenléttel továbbra is a bakon maradt, nem lépett le a vizes uttestre. a helyszínre érkező villanyszerelők gyorsan elhárították a hibát és ismét zavartalaná tették az áramellátást./mti/

16.15/gy

- 34 -

bb. 50. több mint 500 millió forintból gazdálkodnak a hajdu-
bihar megyei tanácsok

a vid szf/sk/ká-11/cz

1968. február 1.

a hajdu-bihar megyei tanács csütörtökön debrecenben meg-
tartott ülésén megtárgyalta és elfogadta 1968. évi költség-
vetését. ebben az esztendőben 537 millió forintból gazdálkod-
nak a megye irányítása alá tartozó tanácsok. a kiadások kö-
zött 232 millió forintot irányoztak elő kulturális célra. ebben
az esztendőben hajduböszörményben és Csökmön négytantermes
iskola, Fülöpön és Ujtikoson 50 helyes óvoda, polgáron általá-
nos iskolai diákotthon épül. nyírmártonfalván és konyáron új
iskola, ebesen és nyiracsádon óvoda építését kezdik meg.

számottevő összeget szántak ebben az esztendőben is a megye
lakosságának szociális és egészségügyi ellátására. debrecenben
folytatják a kórházi szülészeti osztály építését, az év végé-
ig elkészül a balmazújvárosi és hajdunánási szociális otthon.
a két esztendővel ezelőtt korszerűsített és nagyobbított bere-
tyóújfalui kórházban 83 ágyas elme-osztály alapjait rakják
le. derecskén, tégláson, toldon, hajduviden és nyirábrányban
orvosi rendelő épül.

folytatják a megye komplex belvizrendezési tervének megvaló-
sítását és nagy összegeket fordítanak a lakosság ivóvíz ellá-
tására. a három hajduvárosban fejlesztik a közművek hálózatát,
hat község törpevízmű építését, öt pedig a meglévők bővítését
tervezi ebben az esztendőben./mti/

bb. 51. tavaszodik a duna-tisza közén

a vid szf/tné/ká/811c/cz

1968. február 1.

a kellemes napfényes időjárás hatására gyorsan
szinesedik, éled a duna-tisza közeli határ. a nagykiterjedésű
szőlősök, gyümölcsösök már napok óta mozgalmasak, most pedig
a szántóföldeken is megkezdődött a tavaszi munka. az ősztől
elmaradt szántásokat pótolják. máris 200 traktor készíti a korai
vetések magágyát. a felengedett talajokon helyenként megkezdtek
a mák és az étkezési borsó vetését. az utóbbit, konzervgyári
megrendelésre, valamint friss értékesítésre az idén 4000 holdon
termesztenek. a korai pirosretek termő körzetben, kiskunfélegyháza
határában ennek a primórnek készítik a helyet. a szélvédett terü-
leteken több mint 300 holdat vetnek be retekkel./mti/

16.30/11

- 35 -

bb. 54. frantisek hála kereskedelmi tanácsos a csehszlovák
műszaki hét tapasztalatairól

i tz/gk/le/il/cz

1968. február 1.

négy és fél nap alatt hatvan előadást 3300 magyar szak-
ember hallgatott meg a csehszlovák műszaki héten, a vele
kapcsolatos ipari kiállításnak pedig mintegy nyolcezer látó-
gatója volt öt és fél nap alatt. a műszaki hét végleges
mérlege még nem készült el, de néhány megállapítást már most
ismertetett frantisek hála, a csehszlovák szocialista köz-
társaság magyarországi nagykövetségének kereskedelmi tanács-
sa.

- értesüléseim szerint még körülbelül egy hónapig tart,
amíg a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének
tagegyesületei feldolgozzák az elhangzott előadásokat, de ez
már elhatározott tény, hogy 17 előadás szövege rövidesen a ma-
gyar szakfolyóiratokban is megjelenik, - mondotta -.

- megkezdtük az előadások hallgatói és a kiállítás látó-
gatói által kitöltött kérdőívek értékelését. nagyon sokat
várunk ettől, már csak azért is, mert a kérdéseket rendkívüli
gonddal állítottuk össze, pszichológusok, szociológusok, köz-
gazdászok, műszaki és piackutató szakemberek részvételével.
most a feldolgozásba is bevonjuk őket.

- általában nagy visszhangja volt minden olyan témának, vagy
kiállított tárgynak, ami valami módon kapcsolatban volt a
jelenlegi vagy várható magyar-csehszlovák együttműködéssel.
a kiállításon például mindig sokan álltak az automatikus sebes-
ségváltó, a különböző műszerek, a számítógépek, a félvezetők,
a különleges varrógépek és az energetikai berendezések előtt.
számomra talán csak a hűtőszekrények iránti nagy érdeklődés
volt bizonyos mértékig meglepetés. de természetesen örvendetes
meglepetés, annál is inkább, mert jelenleg tudnánk 75 és 100
literes hűtőszekrényeket szállítani a magyar piacra.

- örülünk - fejezte be nyilatkozatát frantisek hála - hogy
eredeti céljainkat és várakozásainkat is meghaladva már a
műszaki hét idején mód nyílt konkrét üzletkötésekre. a már alá-
írt megállapodások és a folyamatban levő tárgyalások kerete e-
gyüttvéve meghaladja a 23.5 millió rubeles értéket./mti/

- 36. -

16.30/e

bb. 52. ünnepélyes falugyűlésen adták át a földgáz-vezeték
hálózatot szank község lakosságának

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. február 1.

csütörtökön tartották a népfront-bizottságot újjáválasz-
tató falugyűlést a kiskunfélegyházi járás szank községében. ez
alkalommal ünnepélyesen átadták a lakosságnak a községi gáz-
vezeték-hálózatot is, amelyet a település melletti földgáz-
mező táplál.

a községben az országos kőolaj- és gázipari tröszt dijta-
lanul fektetett le négy kilométer hosszú gázvezeték, így a
lakosságnak csak a belső szerelési munkákat és a fűtőtestek
árát kell megfizetnie. a középületek után most már a lakások-
ba kötik be a gázt. eddig 150 szanki család jelentette be gáz-
igényét. a falusi házakban modern fűtőtesteket, német és ju-
goszláv gyártmányu konvektorokat szerelnek fel./mti/

---

bb. 57. viziszárnyas-keltetés

vid-tf/tné/ká/gy/cz

1968. február 1.

csütörtökön érkeztek meg az első tojásszállítmányok a
bölcskői rákóczi, a faddi lenin és a bátai november 7 tsz-ből
a dunaszentgyörgyi keltető üzembe, ahol julius derekáiig
270 000 kacsát és 65 000 libát keltetnek./mti/

..

bb. 58. február 1-től ofszet nyomással készül a hajdu-bihar
megyei napló

vid tf-sk/ká/gy/cz

1968. február 1.

csütörtöktől új formában jelenik meg a hajdu-bihar megyei
napló. a nyolcoldalas ujságot az első napon több mint 50 000
példányban nyomták, az ndk-ból kapott gépekkel, ofszet eljárás-
sal. hétköznap három, vasárnap hatszinű nyomással jelenik meg
a lap./mti/

..

16.40/il

- 37 -

bb. 55. új francia cigarettagyártó gép, - 200 millióval több savária

1 kf/kf/1e/1l/cz

1968. február 1.

a cigaretta-forgalmon belül egyre keresettebbek a filteres fajták, amelyekből azonban a dohányipar megfelelő gyártási kapacitás hiányában nem bírja kielégíteni a keresletet. a különösen népszerű savária például időnként elfogy fővárosi üzletekből, vidékre pedig nem is mindenhol jut belőle.

ezért is öröndetes, hogy az egri dohánygyárban üzembeállítottak egy francia gyártmányú filteres cigarettagyártó gépet. a korszerű berendezés csak saváriát készít, s az idén 200 millióval növeli a keresett cigaretta mennyiségét, a termelés fokozásával egyidőben az új gép a savária minőségét is javítja majd.
/mtl/

bb. 56. megkezdődött a 8. országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás

a vid szf/sk/ká/1l/cz

1968. február 1.

csütörtökön délelőtt a magyar agrártudományi egyesület, a magyar tudományos akadémia agrártudományi osztályának gépesítési bizottsága és a gépipari tudományos egyesület mezőgép szakosztálya rendezésében a fennállásának 150 éves jubileumát ünneplő mosonmagyaróvári agrártudományi főiskolán megkezdődött a 8. országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás. a háromnapos tanácskozásra körülbelül 200 szakember érkezett az ország minden részéből. a három nap alatt 28 előadás hangzik el az állattartás gépesítéséről.

az agrártudományi főiskola nagytermében dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes mondott megnyitó előadást „nagyüzemi mezőgazdaságunk a komplex gépesítés útján”, címmel. ezt követően a különböző takarmányok tárolásáról, tartósításáról hagzottak el előadások, majd a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár igazgatója tájékoztatta a hallgatóságot arról, hogy a gyár milyen fejlesztést hajt végre az állattartás gépesítése érdekében.

délután a nagyüzemi sertéstartással kapcsolatos hazai és külföldi tapasztalatokról szözltek a szakemberek. az előadásokat hozzászólások követték.

a háromnapos tanácskozás idejére az agrotröszt gépkiallítást rendezett a főiskola területén. a résztvevők a legújabb mezőgazdasági gépeket működés közben tekinthetik meg.
/mtl/

- 38 -

16.35/1l

bb. 53. szabad szemmel is látható folt a napon

1 tz/gk/1e/gy/cz

1968. február 1.

néhány nap alatt nőtt óriássá az a hatalmas napfolt csoport, amely miatt már reggel óta szólt a telefon csütörtökön az uránia csillagvizsgáló intézetben. ez a „szeplő”, a nap arculatán valóban szinte ijesztő arányú. átmerője - amint kulin györgy, a csillagvizsgáló igazgatója elmondta -, körülbelül 100 ezer kilométer, hozzávetőleg nyolcszorosa a föld átmérőjének. jelenleg közel van már a naptányér nyugati pereméhez, de pénteken, ha derült lesz idő, még jól látszik majd. mégpedig szabad szemmel is, reggel és este a párás levegőrétegen át, nappal pedig sötét szemüvegen keresztül szemlélve. érdekes, mekkora fénykülönbséget tud okozni az a mindössze ezer fok, amennyivel a napfolt hőmérséklete alacsonyabb a környezeténél.

az óriási napfolt megjelenése azzal függ össze, hogy erősen közeledünk a naptevékenység maximumához, ami számítások szerint valamikor az év vége táján következik majd el. s ez a helyzet fokozott felelősséget hárít az ürutazások szervezőire. a naptevékenység maximuma idején ugyanis megsaporodnak a legveszedelmesebb napsugárzások, az úgynevezett protonfelhő-kitörések. mivel ezek a protonfelhők csaknem fénysebességgel száguldanak a térben, mire észrevehetőkké válnak, már káros hatásuk is érvényesül, így előrejelzésük a mai eszközökkel lehetetlen. ezért keresnek ma igen erőteljesen olyan előjeleket, amelyeknek feltünése esetén még idejében lehetne gondoskodni az űrhajósok védelméről.
/mtl/

bb. 59. saragat olasz köztársasági elnök

tné/gy/1a

1968. február 1.

táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének a szicíliai földrengés alkalmából küldött szolidaritást kifejező táviratáért.
/mtl/

16.50/e

- 39 -

bb. 60. andor ilona, liszt díjas, érdemes művésznek

k ol/gk/1l/La

1968. február 1.

a budapesti ledvey klára gimnázium kodály-kórusa vezetőjének csütörtökön a művelődésügyi minisztériumban biró vera, a köz-művelődési főosztály vezetője átadta a londoni harriet cohen által alapított nemzetközi zenei díj 1967. évi emlékérmét. az emlékérmét a kórus legutóbbi angliai szereplésével érdemelte ki./mti/

--

bb. 61. belga miniszter budapestben

t tf/gk;/sr/1l/La

1968. február 1.

ilku pál művelődésügyi miniszter meghívására csütörtök délután budapestre érkezett - feleségével együtt - pierre wigny, a belga királyság francia kulturális ügyek minisztere, igazságügyminiszter. a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent ilku pál, - ugyancsak felesége társaságában - továbbá a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium az igazságügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa. ott volt a fogadtatásnál pierre yves de vlee-schauer, a belga királyság budapesti nagykövete./mti/

--

bb. 62. lopott szerszámmal törtek be

vid -tf/tné/ká/1l/La

1968. február 1.

boros miklós 21 éves segédmunkás az egyik büntetőintézetben ismerkedett meg egy fiatalkorú elítélttel, s elhatározták, hogy szabadulásuk után együtt „dolgoznak”, lakóhelyükön, kazincbarcikán. a többszörösen büntetett két fiatalember a vendéglátó vállalat egyik helybeli büféjét szemelte ki könnyű pénzszerzésre. első kísérletre nem sikerült végrehajtaniok tervüket, mert nem vittek magukkal megfelelő szerszámmal a betöréshez. ezért előbb egy üvegező kisiparos műhelyébe hatoltak be, ahonnan üvegvágót kulcsokat, s más szerszámokat loptak. a büféből azután nagymennyiségű ételt és italt vittek el. a zsákmányt előbb egy fa tövében rejtették el, azután hogy biztonságosabb helyre szállítsák: két kerékpárt loptak.

visszaesőként elkövetett lopásért a miskolci járásbíróság boros miklóst jogerősen 3 évi és két hónapi, f.s. fiatalkorút pedig 2 évi és nyolc hónapi börtönpire ítélte./mti/

--

18.10/1l

- 40 -

MB

bb. 24./ kádár jános az ikarus-gyárban ... 1. folyt/ 1l

ezután gyárlátogatás következett. a házigazdák végigkatalo-uzolták vendégeiket a szerszám- és sajtoló-, a vázas-, a kárpitosüzemen, a fényezőn és a szerelővonalon. a gyáriak minden üzemszabzon őszinte szeretettel köszöntötték kádár jánost, aki kezét szorított, szót váltott szerelőkkel, fényezőkkel, szocialista brigádtagokkal, műszakiakkal, munkásokkal, érdeklődött élet- és munkakörülményeikről, termelési eredményeikről.

a párt központi bizottságának első titkára délután az ikarus művelődési házában nagygyűlésen találkozott a gyár dolgozóival. részt vettek a gyűlésen a többi 16. kerületi üzemi munkása-kollektíváinak képviselői is. matusek istván mondott megnyitót, majd kádár elvtárs lépett a mikrofonhoz. tomácsolta a párt és akormány üdvözlését, jókívánságait az ikarusgyár dolgozóinak, gratulált az elmúlt év eredményeihez, majd részletes tájékoztatást adott időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. a nagygyűlés részvevői hosszan tartó, nagy tapssal fogadták a párt első titkárának szavait.

e m b a r g ó: 19.30 óráig!

a látogatás befejező aktusaként este - szintén a művelődési házában - kádár jános baráti eszmecserét folytatott a gyár párt-, gazdasági és tömegszervezeti vezetőivel, szocialista brigádtagjaival, kiváló dolgozóival országos és helyi gondokról, eredményekről és tervekről. a látogatás végén közvetlen szavakkal köszönte meg a vendéglátást és sok sikert kívánt a gyár kollektívájának a további munkához./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

1l/La

1968. február 1.

a bb 31. sz. hír /nemes dezső látogatása kecskeméten/ első és második sorában nemes dezső funkciója helyesen:

az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszmp kb pártfőiskolájának igazgatója./mti/

--

- 41 -

18.30/gy

MB

bb. 63. my fair lady - háromszázszor

i pr/tm/sr/il/La

1968. február 1.

alig két év alatt páratlan sikersorozatot ért el a fővárosi operettszínházban alan jay lerner - frederick loewe zenés játéka, a my fair lady. a musicalt - 1966 február 11-1 bemutatója óta - csütörtök este háromszázadszor játszotta a társulat./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 61. sz. hír /belga.../ 1. bekezdésének 3. sorában a név helyesen:

pierre w i g n y

/mti/

---

bb. 64. időjárásjelentés

tné/il/La

1968. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti február 1-én 19 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő.

várható időjárás péntek estig: enyhe, változóan felhős, párással, néhány helyen ködös idő, csapadék nélkül. napközben megélénkülő nyugati, délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1, plusz 6 fok között.

/mti/

--

L kissé

19.34/1L

- 42 -

fr

1968
február 1
1-29-89
teljes

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. február 2.

bb. 1. új gyermekintézmények, egészségvédelem, utépités - készül a budapesti kerületek ezévi városfejlesztési programja

i hi/gg/sr/il/cz

1968. február 2.

a fővárosi tanács ülése után a budapesti kerületek is kidolgozzák a maguk városfejlesztési és költségvetési tervét. a fővárosi tanács hathatósan segíti a helyi programok megvalósítását, s az idén összesen mintegy 50 millió forint támogatást nyújt a kerületeknek.

a 8. kerületi tanács ideai kiadásai több vonatkozásban módosultak a tavalyihoz képest. az oktatási intézmények fenntartása például kevesebb költséggel jár, mert az általános iskolai tanulócsoportok száma tizenhárommal csökkent, s ősztől kezdve várhatóan még kevesebb lesz a kisdíák. egy-egy tanulócsoportra évente mintegy 67 ezer forintot költenek, így a csökkenés több mint egymillió forint. jól átgondolt terv szerint használják fel a több mint 13 millió forint összegű köztségfejlesztési alapot, amely egyébként a lakosság 2.5 millió forint értékű társadalmi munkáját is magában foglalja. kétmillió forintot irányoztak elő a makarenko utca 60. szám alatti bölcsődére, amelynek alapozását a harmadik negyedévben kezdik meg, az új intézményt a jövő évben adják át. az asztalos jános ifjúsági parkban uttörőházat építenek, itt is összesen fognak a munkához. a teljes költség csaknem hétmillió forint lesz.

/folyt.köv./

fr

- 1 -